

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2043

Vragen van het lid **Aukje de Vries** (VVD) aan de Staatssecretaris van Financiën over *het bericht «Belastingdienst in de knoop met renteheffing»* (ingezonden 31 maart 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Wiebes** (Financiën) (ontvangen 8 juni 2017).

Vraag 1

Kent u het bericht «Belastingdienst in de knoop met renteheffing»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat vindt u van dit bericht?

Antwoord 2

Ik zal hieronder uw vragen ter zake van de regeling belastingrente beantwoorden, waarbij ik specifiek inga op de regeling van de belastingrente.

Vraag 3

Klopt het dat vrijwel geen rente wordt vergoed over teveel betaalde belasting, en er daarentegen veel meer rente wordt geheven over niet betaalde belasting?

Antwoord 3

Het klopt dat een lager bedrag aan belastingrente wordt vergoed dan in rekening wordt gebracht (zie voor de cijfers de tabel bij antwoord 7). In 2012 is bij de introductie van de regeling van de belastingrente op hoofdlijnen aangesloten bij de verzuimrenteregeling uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit brengt mee dat niet meer automatisch rente vergoed wordt indien de belastingplichtige na afloop van het belastingjaar een bedrag terugkrijgt. De hoofdregel is dat de Belastingdienst geen rente vergoedt. Uitzondering hierop vormt de situatie waarin de Belastingdienst niet tijdig beslist op een aangifte of verzoek. In een dergelijke situatie kan de Belastingdienst onder voorwaarden rente verschuldigd zijn.

¹ <https://fd.nl/economie-politiek/1194704/belastingdienst-in-de-knoop-met-renteheffing>

Vraag 4

Kunt u zich voorstellen dat heel veel Nederlanders dit als buitengewoon onrechtvaardig ervaren?

Antwoord 4

Ik kan mij goed voorstellen dat er belastingplichtigen zijn die de regeling belastingrente onrechtvaardig vinden. Aan het vergoeden van belastingrente komt de Belastingdienst immers minder vaak toe dan in het verleden. Reden hiervoor is dat is aangesloten bij de gekozen systematiek in de Awb dat een bestuursorgaan rente vergoedt vanaf het moment dat het bestuursorgaan in verzuim is. Door de huidige renteregeling worden 8 miljoen belastingplichtigen, anders dan in het verleden ter zake van de heffingsrente, niet meer met rente geconfronteerd en is het sparen bij de fiscus verleden tijd.²

Vraag 5

Wat is het beleid op dit punt? Klopt het dat er geen beleid is voor het vergoeden van rente over teveel betaalde belasting, zoals het artikel stelt? Indien dit het geval is, bent u dan bereid om hier wel beleid voor te maken?

Antwoord 5

De regeling van de belastingrente is neergelegd in de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Het klopt dat er geen beleid is voor het vergoeden van rente over teveel betaalde belasting in deze situaties. Dat komt doordat in de regeling belastingrente niet langer het behalen van een economisch voor- of nadeel centraal staat. Natuurlijk is het denkbaar de wettelijke bepalingen rond het rekenen en vergoeden van rente over belastingen te veranderen maar dat vraagt uiteraard passende dekking.

Vraag 6

In welke gevallen wordt er geen rente vergoed over teveel betaalde belasting door de Belastingdienst en waarom niet?

Antwoord 6

De inspecteur vergoedt belastingrente ingeval hij er te lang over doet een belastingaanslag met een uit te betalen bedrag vast te stellen, indien die aanslag overeenkomstig de ingediende aangifte of een ingediend (herzienings)verzoek is.³ De ontvanger vergoedt invorderingsrente als een aan de belastingplichtige uit te betalen bedrag niet binnen zes weken na dagtekening is uitbetaald of verrekend. Zo'n vergoeding van invorderingsrente vindt niet plaats als het aan de schuld van de belastingplichtige zelf is te wijten dat de uitbetaling niet tijdig kan plaatsvinden. Wanneer een belastingschuldige echter om uitstel van betaling heeft verzocht en dat verzoek door de ontvanger is geweigerd, waarna de belastingschuldige tot betaling is overgegaan, wordt bij latere vermindering of vernietiging van die aanslag eveneens invorderingsrente vergoed. Indien met betrekking tot de inkomstenbelasting of de vennootschapsbelasting na het verstrijken van een periode van zes maanden te rekenen vanaf het einde van het tijdvak waarover de belasting wordt geheven naar aanleiding van een bezwaarschrift of een daaropvolgende gerechtelijke procedure een reeds betaalde aanslag of een navorderingsaanslag wordt verminderd of wordt vernietigd, dan wel een aanslag of navorderingsaanslag ambtshalve wordt verminderd, wordt geen belastingrente vergoed. In geval van bezwaar of een daarop volgende beroepsprocedure kan de belanghebbende namelijk uitstel van betaling krijgen.

Vraag 7

Hoeveel rente ontvangt de Belastingdienst en hoeveel rente vergoedt de Belastingdienst, opgesplitst naar particulieren en bedrijven, per jaar over de afgelopen 5 jaar en in bedragen en aantal gevallen? Wat kost dit particulieren en bedrijven uiteindelijk?

² Kamerstuk 33 003, nr. 3, blz. 33.

³ Belastingplan 2012, Stb. 2011, 639.

Antwoord 7

Hieronder is aangegeven hoeveel belastingrente (incl. heffingsrente volgens de oude regeling) door de Belastingdienst wordt ontvangen en vergoed. Daarnaast is bekend bij hoeveel belastingaanslagen belastingrente in rekening wordt gebracht c.q. vergoed. Vanuit de administratie van de Belastingdienst is alleen voor dit laatste gegeven een uitsplitsing naar particulieren en ondernemers mogelijk. Dit leidt tot de volgende opstelling.

	2012	2013	2014	2015	2016
bedrag ontvangen belastingrente (x € mln)	715	439	507	561	617
bedrag vergoede belastingrente (x € mln)	659	272	265	220	153
aantal aanslagen met in rekening gebrachte belastingrente (x1000)	4.036	2.292	2.293	2.496	2.573
– waarvan particulieren	2.133	765	727	811	773
– waarvan ondernemers	1.903	1.527	1.566	1.685	1.800
aantal aanslagen met vergoede belastingrente (x 1.000)	7.924	1.553	596	610	348
– waarvan particulieren	5.686	830	296	318	171
– waarvan ondernemers	2.238	723	300	292	177

Vraag 8

In hoeverre bent u van mening dat er sprake is van een oneerlijke of onevenwichtige behandeling? Deelt u de mening dat het normaal is dat als je rente heft, je ook rente vergoedt, zeker omdat het gaat om hoge rentes (4% voor particulieren en 8% voor bedrijven)? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Onder de bestaande renteregeling wordt er zowel rente betaald als vergoed door de Belastingdienst. Tegelijkertijd ben ik mij bewust dat de huidige wettelijke regeling een zekere asymmetrie met zich meebrengt. Uit de tabel in het antwoord op vraag 7 blijkt al dat een wijziging van de systematiek een behoorlijke budgettaire derving tot gevolg kan hebben.